

LXXIV.

Грамота отъ имени Константинопольскаго патріарха Парвенія (II) и бывшаго при немъ синода ко Львовскому и (накому-то другому) братствамъ съ изложеніемъ печальныхъ въ предшествовавшее время событій въ константинопольской церкви, оскудѣвшей матеріальными средствами, и просьбою о денежномъ вспоможеніи, посредникомъ для пересылки коего указывается кiev. митрополитъ П. Могила.

1644 г. декабря.

† Παρθένιος, ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Χρησιμώτατοι καὶ εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ πραγματευταί, οἱ ὄντες ὑπὸ τὰς δύο ταύτας ἀδελφότητας τῶν σεβασμίων καὶ σταυροπηγιακῶν καὶ πατριαρχικῶν μονῶν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Κοιμήσεως, τῆς ἐν τῇ Λεοντοπόλει, καὶ τοῦ Γενεσίου τοῦ τιμίου Προδρόμου, τοῦ Σαρχόβου(?) καὶ οἱ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν ἅπασι καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εὐχὴ δὲ καὶ εὐλογία καὶ συγχώρησις παρ' ἡμῶν.—Διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ ἀποστολικὸς ἀνατολικὸς καὶ καθολικὸς οἰκουμενικὸς πατριαρχικὸς θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔκπαλαι καὶ αἰεὶ ἦτον περίφημος καὶ ὀνομασμένος, καὶ κατὰ πάντα ἀκουσμένος, καὶ φημισμένος εἰς τοὺς λοιποὺς πατριαρχικοὺς θρόνους τῶν τεσσάρων μερῶν, ἐκτὸς τῆς παλαιᾶς Ῥώμης, ἔχων πολλοὺς εὐτρεπισμοὺς καὶ καλλωπισμοὺς καὶ ἐξαιρέτα πράγματα τῶν ἄλλων, καὶ ὅλοι ἀπὸ λόγου του εἶχον τὰς ἀρχὰς τὰς μερικὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, καὶ τὴν στερεότητα, καὶ στάσιν αὐτῶν, καὶ πάντες πρὸς αὐτὸν ἤρχοντο καὶ ἐλάμβανον τὴν συντήρησιν καὶ διαμονὴν αὐτῶν καὶ σύστασιν, ὡς βασιλείαν ἐπικοσμηθέντα ταῖς βασιλικαῖς οἰκουμενικαῖς ἀποφάσεσι καὶ ταῖς ψήφοις ταῖς κανονικαῖς τῆς τε δευτέρας καὶ τετάρτης τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων ὡσαύτως κεκοσμημένον προσόδοις πολλαῖς καὶ ἀναθήμασι παντοίοις, καὶ ἐπαίνοις ἀξίοις, καὶ μυρίοις ἀγαθοῖς, καὶ εὐημερίαῖς ὅτι πλείσταις, ἐξ αὐτῶν σωζομένους πολλοὺς, οὐ μόνον τοὺς ὑπ' αὐτὸν θρόνους, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ὅτι πλείστων, ὡς φαίνεται τοῦτο ἐν πάσῃ ἐκκλησιαστικῇ ἐκθέσει τε καὶ διατυπώσει. Ὑστερον διαβολικῇ ἐπηρείᾳ καὶ γνώμῃ πονηρᾷ τοῦ σατανᾶ καὶ μισοκάλου ἐχθροῦ τῆς ἀληθείας ἐφθονήθη ὁ αὐτὸς ἀγιώτατος οἰκουμενικὸς θρόνος, ἦτοι ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία ἀπὸ πολλοὺς χρόνους, καὶ

ἔπεσεν εἰς πειρασμοὺς μεγάλους, καὶ ναυάγια, καὶ ἀλληλομαχίας, καὶ ἔριδας, καὶ μάχας, καὶ ἀκαταστασίας, καὶ διαβολάς, καὶ φιλονεικίας, καὶ φθόνους, καὶ πάθη, καὶ ἐπιβουλάς, καὶ ἄλλα τούτοις παρόμοια, ὅπου καὶ εἰς τὰ ἀκούη ἐκπλήττεται καὶ τὰ θαυμάζει, ὡς λογιάζομεν, καὶ ἡ εὐγενεία σας τὰ τὰ ἠκούσατε πολλάκις, καὶ τὰ ἦστε πληροφορημένοι καὶ βεβαιωμένοι, καὶ περὶ τούτων νῦν δὲν πλατεύομεν λόγους καὶ τὰ μακρεῶμεν, ἔσποντας καὶ τὰ εἶναι πρὸς πάντας, ὡς εἶπομεν, γνώριμα καὶ φανερά, καὶ θρηνοῦμεν ἀπαξ-ἀπαντες εἰς τὴν μεγάλην πτώσιν αὐτὴν καὶ φθορὰν τῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὸν πάλαι προσφῆτην Ἰερεμίαν, τὸν θρηνοῦντα τὴν ἁγίαν πόλιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐκκλήνησεν εἰς χρέη βαρύτερα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἄπειρα, καὶ ἦλθεν εἰς τὸν τέλειον ἀφανισμόν, καὶ ἂν ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δὲν ἤθελε προφθάσῃ καὶ τὰ νεύσῃ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἐνδοξωτάτου, καὶ ἐκλαμπροτάτου, καὶ χριστιανικωτάτου αὐθέντου πάσης Μολδοβλαχίας, κυρίου κυρίου Ἰωάννου Βασιλείου βοεβόνδου, τοῦ κατὰ πνεῦμα περιποιήτου υἱοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὅπου ὁ Θεὸς τὰ τὸν στερεώσῃ, τὰ βοηθήσῃ ἢ ἐκλαμπρότης του μὲ τὸ αὐθεντικόν του ἔλεος πρῶτον καὶ ὕστερον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ τὴν ἀνασκήσῃ, καὶ τὰ τὴν ἐκβάλλῃ ἀπὸ τὸ μέγα βάθος τοῦ πελάγους τῶν χρεῶν, ὅπου εὐρίσκετο καὶ ἐκλυδωνίζετο καὶ ἐπολεμεῖτο μὲ μεγάλην ταραχὴν καὶ θόρυβον τρικυμιῶν αὐτῶν, βέβαια ἦτον κλεισμένη καὶ ἀφανισμένη παντελῶς, καὶ κοντὰ εἰς αὐτὰ ὅλα, ὅπου τὴν ἐπονήρῃσαν, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, ἀπὸ τὰς ἐνεργείας καὶ παρακινήσεις τοῦ παμπονήρου καὶ πολεμίου τοῦ χριστιανικοῦ, τὴν ἦλθον καὶ αἱ συγκαὶ ἐναλλαγαὶ τῶν ὅπως δὴποτε ληστικῶς καὶ ἐπιβατικῶς πατριαρχευσάντων, καὶ εἰσελθῶν ὁ αὐτὸς ἐχθρὸς τῆς ἀληθείας εἰς τὰ ἔγκατα τοῦ ἐκ Βερόροιας ἐκείνου, ἐτάραξε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀπαξ, δις καὶ τρίς, καὶ καλῶς ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἐξέβαλε τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τὸν ἀγιώτατον καὶ μακαρίτην ἐκεῖνον καὶ αἰδιμίμον γέροντα Κύριλλον, καὶ τὸν ἐδίωξε καὶ προεξένησε τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ζημίαν ἀνυπόφορον καὶ ἄμετρον, ἐγγὺς που τῶν διακοσίων φορτίων ἄσπρων, καὶ ἂν εἰποῦμεν περισσότερα, δὲν σφάλλομεν, ὡς οἶδεν ὁ Κύριος, καὶ τὸ τέλος του ἐθανάτωσεν ἀτίμω καὶ βιαίω θανάτῳ, ὡς οἶδασι οἱ πάντες καὶ μετὰ τοῦτον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ γέρον Παρθένιος μὲ πρόσκλησιν ἡμετέραν, βλέποντές τον γέροντα τῇ ἡλικίᾳ καὶ νομίζοντές τον μὲ τὴν εὐημερίαν, ὅπου εἶχε, καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν πραγμάτων, τὰ κυβερνήσῃ, καὶ τὰ διοικήσῃ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἔσποντας καὶ τὰ ἐκάλυπτε μὲ τὴν ὑπουλόν του γνώμην καὶ τὴν ὑπόκρισιν τὸ στρεβλὸν τῆς γνώμης αὐτοῦ καὶ τῆς προαιρέσεως ἐξαπατήσαντος ἡμᾶς εἰς τοῦτο, καὶ αὐτὸς ὁ καλὸς γέρον, ἀφ' οὗ ἐδέχθη τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον καὶ προεβιβά-

σὴ εἰς αὐτόν, ὅσα ἔκαμε καὶ ἐμηχανεύσατο εἶναι πολλὰ καὶ ἄπειρα, καὶ οὕτε ἡμεῖς δυνάμεθα παραδοῦναι ταῦτα ἐγγράφως, οὕτε οἱ ἀκροαταὶ νὰ τὰ ἀκούσουν, ἐπιβουλὰς ἀρχιερέων δηλαδὴ, ἀδικίας, ἀρπαγὰς, πλεονεξίας, ψευδολογίας, ἀκαταστασίας, καὶ τὸ δὴ μέγιστον ἐπιουρκίας, δι' ἃς ἡ θεία Πρόνοια βαρυνθεῖσα καὶ ἀποχωρήσασα ἀπ' αὐτοῦ, κρίμασιν οἷς οἶδεν, ἐξώσθη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῇ βασιλικῇ ἀποφάσει, καθαιρεθεὶς τελείως, μετὰ ταῦτα γνώμη κοινῇ συνοδικῇ, καὶ γυμνωθεὶς πάσης πατριαρχικῆς τιμῆς καὶ ἀξίας, μείναντος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀπροστατεύτου ἡμέρας ἱκανάς, προσκλήσει ἀρχιερέων, κληρικῶν, ἡγουμένων, ἀρχιμανδριτῶν, ἱερέων, ἀρχόντων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπαναγκάσει, τῇ κανονικῇ ἐκλογῇ τε καὶ ψήφῳ ἀνήχθημεν ἄκοντες καὶ μὴ βουλόμενοι εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ ἀγιώτατον τοῦτον πατριαρχικὸν θρόνον, καὶ ἐλάβομεν τοὺς οἰάκας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ποιμαίνομεν αὐτὴν χάριτι Χριστοῦ ἀποστολικῶς τε καὶ κανονικῶς· πλήν, χρησιμώτατοι ἄρχοντες καὶ πραγματευταὶ καὶ ἀδελφοί, τὸ βᾶρος εἶναι πολὺ καὶ τὸ φορτίον μέγα, καθὼς ὁ Κύριος τὸ ἐγνωρίζει, καὶ ἂν καλὰ ἐμπήκαμεν εἰς τέτοιον πέλαγος καὶ βυθὸν τῆς θαλάσσης τῶν δυσβαστάκτων χρεῶν, ἀμὴ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κυβερνηθοῦμεν, καὶ νὰ δώσωμεν λόγον ἀπὸ λόγου μας, οὕτε ἡμεῖς, οὕτε ἡ ἱερὰ ἀδελφότης, μόνον μετὰ Θεόν, εἰς τὰ εὐσεβῆ τέκνα καὶ ὑπήκοα τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης ἐκκλησίας ἐλπίζομεν νὰ βοηθηθῶμεν, ὅτι καθὼς ἡ ἐκλαμπρότης τοῦ θεοῦ ἐκινήθη πρότερον καὶ ἔδωκε τὸ αὐθεντικόν της ἔλεος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, τὴν μητέρα πάντων, καὶ τὴν ἐσῆκωσεν ἀπὸ τὸν ὀλισθόν, ὅπου ἔμελλε νὰ πέσῃ, καὶ πλέον ἐλπίδα βοηθείας ἢ ἐλέους δὲν ἠλπίζε νὰ ἔχῃ, καὶ τὴν ἔσυρεν εἰς τὸν σταθμὸν αὐτόν, ὅπου εὐρίσκεται τώρα καὶ κυβερνᾶται χάριτι Χριστοῦ, καὶ ἐφάνη νέος αὐτῆς κτήτωρ καὶ ἐλευθερωτής, ὡς ἂν τοὺς πάλαι αἰοιδίμους βασιλεῖς τῶν ὀρθοδοξῶν Ῥωμαίων, ἔτι καὶ νῦν νὰ παρακινήθητε πάντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, νέοι τε καὶ γέροντες, καὶ προθύμως καὶ ὀλοφύχως νὰ μᾶς ὑπακούσητε, καὶ νὰ βοηθησῆτε ἀπὸ ἐκεῖνα, ὅπου σᾶς ἐχάρισεν ὁ πανάγαθος Θεός, τῇ Μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, εἴ τι ἂν σᾶς φωτίσῃ, ἔλεος ἱκανὸν καὶ ἀρκετόν, καὶ νὰ τὴν στηριξῆτε, καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσητε ἀπὸ πᾶσαν ἐνόχλησιν καὶ ἐπηρεασμὸν τῆς ἐπικειμένης αὐτῇ δεινῆς ἀπαιτήσεως, τῶν δυσβαστάκτων αὐτῆς χρεῶν, οὐ μόνον διὰ λόγου, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργου, ὡς χρέος ἔχοντες ἀ[παρ]αίτητον βοηθεῖν καὶ διδόναι τῇ ἐκκλησίᾳ ὑμῶν, τῇ κεφαλῇ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, διατὶ πασχούσης αὐτῆς, καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς μέλη συμπάσχουσιν, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον καὶ ἐξαιρετικὸν μέλος, ὡς ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, φθαρῇ, καὶ τὰ κατώτερα μέρη συμφθειρόνται καὶ συναφανίζονται, ὅπερ μὴ γένοιτο ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν

τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν ἐλθεῖν εἰς ὄλεθρον παντελῆ καὶ ἀφανισμόν, καὶ γενέσθαι τοῖς χριστιανοῖς ὄνειδος καὶ ἐξουθένημα εἰς πάντα τὰ ἔθνη. Λοιπὸν μετὰ πάσης περιχαρείας ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, πᾶσα ἡ ὑμετέρα ἀδελφότης, κινούμενοι τῷ θεῷ ζήλω καὶ τῷ ἔρωτι τῷ κατὰ Θεόν, ἐπιδείξατε ταύτῃ τῇ μητρὶ ὑμῶν, τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ, βοήθειαν ἀρχετὴν καὶ πρέπουσαν, καὶ ὀχυρώσατε αὐτὴν πάσῃ δυνάμει, χεῖρα ἀνακουφισμοῦ καὶ ἐπικουρίας ἐπ' αὐτῇ τιθέμενοι, ἀπαλλάττοντες διὰ τῆς ὑμῶν βοήθειας τε καὶ δόσεως αὐτὴν τῆς δεινῆς τῶν ἀπείρων αὐτῆς χρεῶν ἀπαιτήσεως καὶ τῆς ἀκαταπαύστου καὶ ἀενάου ἐνοχλήσεως, καὶ τὸ δὴ μέγιστον τῆς καταδυναστείας τῶν δανειστῶν, καὶ λυτροῦντες αὐτὴν ἀπὸ παντός κινδύνου τοῦ ἐπαπειλουμένου, καὶ ἔξετε τὸν μισθὸν παρὰ Θεοῦ ἑκατονταπλασίως καὶ τὸ μνημόσυνον ὑμῶν διηνεχὲς καὶ ἀδιάλειπτον, φαινόμενοι ἐν αὐτῇ ὡς νέοι κτήτορες τὴν ὁποῖαν ἐλεημοσύνην νὰ τὴν ἐγχειρίσητε τῷ ἡμετέρῳ ἐπιτρόπῳ, ὀσιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κὺρ Κυρίλλῳ, τῷ ὄντι ἐν Ζαμουσκίᾳ, τῷ κατὰ πνεῦμα υἱῷ ἀγαπητῷ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὁ ὁποῖος νὰ τὴν πέμψῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱερωτάτου καὶ λογιωτάτου μητροπολίτου Κιέβου, Γαλικίας καὶ πάσης Ῥωσίας, καὶ ἀρχιμανδρίτου τῆς Λαύρας Πιετζαρίου, κυρίου Πέτρου Μογίλα, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου καθολικοῦ τοῦ ἀγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, νὰ τὴν στείλῃ πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον αὐθέντην, καθὼς τὸν γράφομεν, καὶ τελειώνοντες τοῦτο, ἡμεῖς τοῦ λοιποῦ ἐσόμεθα ὑμνοῦντες τὸν παντοδύναμον Θεόν, καὶ δοξάζοντες καὶ προσβύοντες αἰεὶ ὑπὲρ τῆς υἰείας ὑμῶν, καὶ τῆς ἀξιώσεως τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ, (ἡ δὲ εὐχὴ τῆς) ἡμῶν μετριότητος καὶ ἡ εὐλογία εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αχμδ'—ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ'.

Подъ означеннымъ документомъ находятся слѣдующія надписи :

- † ὁ Ἐφέσου Παΐσιος.
- † ὁ Νικομηδείας Κύριλλος.
- † ὁ Προύσης Κλήμης.
- † ὁ Μιτυλήνης Παρθένιος.
- † ὁ Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος.
- † ὁ Χαλκηδόνος Παχώμιος.
- † ὁ Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ.

- † ὁ Τορνόβου Μακάριος.
- † ὁ Νικαίας Πορφύριος.
- † ὁ Τραπεζοῦντος Λαυρέντιος.
- † ὁ Κοζίκου Ἄνθιμος.
- † ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος.
- † ὁ Γάνου καὶ Χώρας Παΐσιος.

(*Съ подлинника, находящаюся въ Архивѣ Львовскаго ставропигиальнаго братства. Название братства: „Σαρχόβου,“ безъ сомнѣнія, некажено. Не должно-ли разулѣть здѣсь братство Самборское?)*

I.XXV.

Благословенная грамота кiev. митрополита П. Могила утверждающая въ г. Львовѣ церковное братство при храмѣ и монастырѣ св. Онуфрія.

1645 г. февраля 3.

Петръ Могила, милостию Божіею православный Архіепископъ Митрополитъ Кіевскій, Галицкій и всея Россіи, Екзарха святого Апостольскаго Θρόну Константинопольскаго, Архимандритъ Печерскій Кіевскій.

Вѣдомо чинить покорность наша кому о томъ вѣдати належати будетъ, духовного и свѣцкаго стану вшелякое кондици, теперь и во всѣ потомные часы живущимъ людемъ, церкви святой Восточной истиннымъ сыномъ. Ижъ благочестивые и побожные младенцы обыватели Лвовскіе, побудкою Духа Святого и прикладомъ иныхъ многихъ въ панствахъ Наяенѣйшаго Короля Его Милости, Пана нашего милостиваго, найдаючихся мѣсть, взрушени и побужени будучи, до звязку и милости Братства святого духовного церковного, жадали насъ с цилною прозбою, абысмо имъ повагою паствы и преложенства